

Odotusajat iäkkään henkilön sosiaalipalveluihin

Laissa ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista (980/2012) säädetään, että kunnan on julkaistava ainakin puolivuositain tiedot siitä, missä ajassa iäkäs henkilö voi saada hakemansa sosiaalipalvelut (§ 26). Lain mukaan iäkkäällä henkilöllä on oikeus saada hänelle myönnettyt muut kuin kiireelliset sosiaalipalvelut ilman aiheetonta viivytystä ja viimeistään kolmen kuukauden kuluttua päätöksen teosta (§ 18). Tiedot on julkaistava sellaisia menetelmiä käyttäen, että iäkkäällä henkilöillä on tosiasiallinen mahdollisuus tietojen saamiseen (§ 26).

Vantaan kaupunki julkaisee huhtikuun, elokuun ja joulukuun lopun tilanteesta odotusaikojen mediaanit, päätösten lukumäärät ja yli kolme kuukautta odottaneiden lukumäärän. Odotusajat julkaistaan Vantaan internetsivuilla, yhteispalvelupisteissä, vanhustenkeskuksissa ja toimitetaan tiedoksi Vantaan vanhusneuvostolle.

Sosiaalihuoltolain mukainen palvelutarpeen selvittäminen

Kunta myöntää sosiaalipalveluja yksilöllisen palvelutarpeen selvittämisen perusteella. Selvittäminen perustuu asiakkaan omaan näkemykseen sekä yhden tai useamman asiantuntijan arvioon.

Sosiaalihuoltolain (1301/2014) mukaan kiireellisissä tapauksissa sosiaalipalvelujen tarve on arvioitava viipymättä.

”Kun kunnallisen sosiaalihuollon palveluksessa oleva on tehtävässään saanut tietää sosiaalihuollon tarpeessa olevasta henkilöstä, hänen on huolehdittava, että henkilön kiireellisen avun tarve arvioidaan välittömästi. Lisäksi henkilöllä on oikeus saada palvelutarpeen arviointi, jollei arvioinnin tekeminen ole ilmeisen tarpeetonta. Palvelutarpeen arviointi on aloitettava viipymättä ja saatettava loppuun ilman aiheetonta viivytystä. Arvioinnin tekeminen on aloitettava viimeistään seitsemäntenä arkipäivänä siitä, kun asiakas, asiakkaan omainen tai läheinen tai hänen laillinen edustajansa on ottanut yhteyttä sosiaalipalveluista vastaavaan kunnalliseen viranomaiseen palvelujen saamiseksi, jos henkilö on yli 75-vuotias.” (Sosiaalihuoltolaki 30.12.2014/1301).

Kiireellisissä tapauksissa palvelutarpeen selvittäminen tehdään Vantaalla 1–2 vrk sisällä. Asiakkaalla on myös mahdollisuus vaikuttaa palvelutarpeen selvittämisen ajankohtaan, joka asiakkaan toivomuksesta monesti silloin ylittää 7 vrk aikarajan. Palvelutarpeen selvittäminen tehdään yhdessä asiakkaan kanssa.

Vantaan kaupunki, odotusajat iäkkään henkilön sosiaalipalveluihin syys-joulukuussa 2020

Sosiaalipalvelu	Odotusajan mediaani ⁵⁾ vuorokausina	Yli 3 kuukautta palveluun odotaneet, joille ei vielä ole tarjottu palvelua	Tavoite-aika	Päätösten määrä aikavälillä yhteensä ⁴⁾
Palvelutarpeen arviointi uusille 75 vuotta täyttäneille asiakkaille	8 ³⁾	-	Arviointi aloitettava 7 arkipäivän sisällä	-
Palvelu	Odotusajan mediaani vuorokausina	Yli 3 kuukautta palveluun odotaneet, joille ei vielä ole tarjottu palvelua	Tavoite-aika	Päätösten määrä aikavälillä yhteensä ⁴⁾
Omaishoidon tuki	Omaishoidontuki myönnetään hakemuskuukauden alusta, edellyttäen, että hoitosuhde alkaa	-	Alle 90 vrk	155
Kotihoito ²⁾	Palvelu alkaa, kun päätös on tehty	-	Alle 90 vrk	1158
Pitkäaikainen ympärivuorokautinen hoiva ¹⁾	36	2 ⁶⁾	Alle 90 vrk	209

- 1) Pitkäaikainen ympärivuorokautinen hoiva sisältää tehostetun asumispalvelun ja vanhainkotihoidon, pois lukien palvelutalot (=ns. tavalliset palvelutalot), joihin kotihoito tuottaa palvelut. Tilanne poikkeileikkaus seurantajakson viimeisenä päivänä.
- 2) Kotihoito sisältää myös kotihoidon tukipalvelut.
- 3) Palvelutarpeen arviointi aloitetaan jo aina puhelimitse, mikä tarkoittaa, että odotusaika on käytännössä pienempi. Kiireellisissä tapauksissa palvelutarpeen selvittäminen tehdään Vantaalla 1–2 vrk sisällä.
- 4) Päätösten lukumäärään sisältyvät sekä uusien asiakkaiden päätökset että jo palvelujen piirissä olevien muuttuneisiin tarpeisiin pohjautuvat päätökset.
- 5) Odotusajan mediaani tarkoittaa asiakaskohtaisten odotusaikojen suuruusjärjestyksen keskimmäistä arvoa.
- 6) Korona tilanteesta johtuen Vantaalla on sairaalahoidon turvaamiseksi jouduttu asumisjärjestelyissä huomioimaan erityisesti sairaalassa tehostettua palveluasumista odottavien tarpeet. Tästä johtuen kahden kotona palvelua odottavan asiakkaan osalta odotusaika ylitti seurantajaksoilla 90 vrk. Asiakkaiden kohdalla varmistettiin asiakastietojärjestelmää palvelutarpeen kiireellisyys ja toisen asiakkaan läheisen kanssa käytiin tilanteesta puhelinkeskustelu. Asiakkaiden palvelutarpeeseen odotusaikana pystyttiin turvallisesti vastaamaan kotona kotihoidon, tukipalvelujen sekä läheisten tuella.